

عنوان مقاله:

نقد و بررسی برخی دیدگاه های نحوی «ابراهیم مصطفی» در کتاب «احیاء النحو»

محل انتشار:

پژوهشنامه نقد ادب عربی، دوره 2، شماره 1 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

ابوالفضل رضایی - استادیار دانشگاه شهید بهشتی

محمود عباسی - کارشناسی ارشد دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

علم نحو، پایه و شالوده زبان و ادبیات عربی است. این علم همواره راه پرفراز و نشیبی را پیموده است و بیشتر در قالب نظریات نحوی «خلیل بن احمد» و شاگردش «سیبویه» بود، تا اینکه نخستین بانگ اعتراض علیه آن توسط «ابن مضاء قرطبی» از اندلس به گوش رسید. او در کتاب خود «الرد علی النحاه» به رد برخی از اصول نحوی از جمله بحث عوامل و علل پرداخت؛ البته، این کتاب آنطور که انتظار می رفت، نتوانست مورد توجه اذهان قرار گیرد تا اینکه در چند دهه گذشته، افرادی چون «ابراهیم مصطفی»، «شوقی ضیف» و «مهدی مخزومی» با ارائه نظریات جدید نحوی، پا به این عرصه نهادند و با هدف تسهیل در امر فراگیری زبان عربی، بر بسیاری از مسائل پیچیده نحوی چون: اشتغال، تنازع، افعال ناقصه و... قلم بطلان کشیدند. «ابراهیم مصطفی» در دانشگاه های «الازهر»، «قاهره» و «اسکندریه»، به عنوان استاد علم نحو و در فرهنگستان زبان و ادبیات عربی مصر، فعالیت می نمود. وی در کتاب «احیاء النحو» خود، سعی نموده تا به دور از تعصب، مباحث نحوی را بر مبنای طبیعت زبان بیان کند. او معتقد است که نحویان قدیم در بیان مباحث نحوی، تحت تاثیر علل فلسفی قرار گرفته اند. «ابراهیم مصطفی»، نظریه نحویان، مبنی بر تاثیر عامل بر حرکات اعرابی را رد می کند و معتقد است حرکات اعرابی، دلالت بر معنایی دلالت دارد که متکلم قصد آن را می کند.

کلمات کلیدی:

نحو جدید، ابراهیم مصطفی، احیاء النحو، نقد و تحلیل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1750433>

